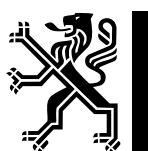

Vlaams Actieplan
Europese
werkgelegenheidsrichtsnoeren
2003

Een Vlaamse bijdrage
aan het Belgisch Nationaal Actieplan 2003

**Ministerie van de
Vlaamse Gemeenschap**

Voorwoord

De Vlaamse Regering heeft zich met het Pact van Vilvoorde resoluut ingeschreven in de ambitieuze kalender die de Europese Unie zich stelde met de Top van Lissabon. Vlaanderen stelt zich met Europa een aantal ambitieuze doelstellingen inzake het scheppen van duurzame werkgelegenheid, het voeren van een actief arbeidsmarktbeleid en het stimuleren van levenslang leren. De Europese werkgelegenheidsstrategie, waarin dit Vlaams actieplan kadert, spoort volledig met de Vlaamse langetermijndoelstellingen en biedt de kans om via een open, interactieve methode te komen tot betere afstemming tussen het beleid van de Europese lidstaten. De regionale dimensie van het arbeidsmarktbeleid vormt daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Dit nieuwe Vlaams Actieplan voor de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren werd naar jaarlijkse traditie voorbereid vanuit het beleidsdomein werkgelegenheid, in nauwe samenwerking met de beleidsdomeinen onderwijs en vorming, economie en welzijn, en in overleg met de Vlaamse sociale partners. Deze beleidstekst geldt als Vlaamse bijdrage aan het Belgisch Nationaal Actieplan 2003, en werd bovendien net als vorig jaar ook officieel als 'Regionaal Actieplan' neergelegd bij de Europese Commissie.

Ik wens alle betrokkenen te danken voor hun inzet en hoop dat we met deze publicatie vanuit Vlaanderen verder kunnen bijdragen aan de gemeenschappelijke doelstelling van een gecoördineerd en geïntegreerd werkgelegenheidsbeleid in Europa, waar meer én betere jobs centraal staan.

Renaat Landuyt
minister vice-president van de Vlaamse regering
en Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme

Inhoud

Inleiding	7
---------------------	---

DEEL 1: BELEIDSOVERZICHT

De officiële tekst van het Vlaams Actieplan voor de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren 2003, opgemaakt volgens de aanwijzingen van de Europese Commissie	9
---	---

A. De globale context en doelstellingen van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid	10
---	-----------

B. De specifieke richtsnoeren	14
--	-----------

Richtsnoer 1: Actieve en preventieve maatregelen voor werklozen en inactieven	14
Richtsnoer 2: Het scheppen van werkgelegenheid en ondernemerschap	16
Richtsnoer 3: Aanpak van veranderingen en bevordering van het aanpassingsvermogen en de mobiliteit op de arbeidsmarkt	19
Richtsnoer 4: De ontwikkeling van het menselijk kapitaal en levenslang leren bevorderen	20
Richtsnoer 5: Vergroting van het arbeidsaanbod en bevordering van actief ouder worden.	23
Richtsnoer 6: Gendergelijkheid	25
Richtsnoer 7: Bevordering van integratie en bestrijding van discriminatie van mensen met een achterstandspositie op de arbeidsmarkt.	25
Richtsnoer 8: Werk lonend maken door prikkels om werken aantrekkelijker te maken.	27
Richtsnoer 9: Omzetten van zwartwerk in reguliere arbeid.	27
Richtsnoer 10: Regionale werkgelegenheidsverschillen aanpakken.	28

C. Uitvoering en samenwerking	29
--	-----------

DEEL 2: DE IMPLEMENTATIE VAN DE EUROPESE WERKGELEGENHEIDSSTRATEGIE IN HET VLAAMSE BELEID

Analyse en evaluatie van het Vlaamse beleid	31
---	----

<i>Inleidend: waarom dit deel 2?</i>	32
---	----

1. Wie werd in 2002 door de Vlaamse maatregelen bereikt?	32
---	----

1.1. Het bereik in absolute aantallen	32
---	----

1.1.1. De 'stijgers'	33
--------------------------------	----

1.1.2. De 'dalers'	34
------------------------------	----

1.1.3. Vaste waarden	34
--------------------------------	----

1.1.4. Nieuwe initiatieven	35
--------------------------------------	----

1.1.5. Samengevat	
-----------------------------	--

1.2. Het bereik in verhouding tot de doelgroep	37
--	----

1.2.1. Is het Vlaamse beleid preventief?	38
--	----

1.2.1.1. De preventieve aanpak bij jonge werkzoekenden	38
--	----

1.2.1.2. De preventieve aanpak bij volwassen werkzoekenden	42
--	----

1.2.1.3. Wat met de curatieve doelgroep?	44
--	----

1.2.1.4. Samengevat	45
-------------------------------	----

1.2.2. Is het Vlaamse beleid actief?	45
--	----

1.2.2.1. Het globale activeringspercentage	46
--	----

1.2.2.2. Besluit	47
----------------------------	----

2. De bijdrage van de Vlaamse ESF-programmatie tot de realisatie van de Europese Werkgelegenheidsstrategie	47
---	----

2.1. Verdeling van de middelen over de zwaartepunten	47
--	----

2.2. Stand van zaken binnen de verschillende zwaartepunten	48
--	----

2.2.1. Zwaartepunten 1 en 2: inzetbaarheid	48
--	----

2.2.2. Zwaartepunt 3: ondernemerschap	50
---	----

2.2.3. Zwaartepunt 4: aanpasbaarheid	51
--	----

2.2.4. Zwaartepunt 5: gelijke kansen	51
--	----

2.3. Samengevat	51
---------------------------	----

BIJLAGEN

- Bijlage 1: VDAB-realisaties in 2002 in het kader van de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren	52
- Bijlage 2: Vlaams monitoringsinstrument voor de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren.	71
- Bijlage 3: Enkele uittreksels uit het Joint Employment Report van de Europese Commissie en de Europese Raad met betrekking tot België	91

Inleiding

Een Vlaamse bijdrage aan de Europese werkgelegenheidsstrategie

Vijf jaar na de eerste versie van de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren in 1998 wordt na een grondige evaluatie en bijsturing ervan in 2003 een *nieuw elan* gegeven aan de Europese werkgelegenheidsstrategie.

De Vlaamse regering en sociale partners onderschrijven de *nieuwe structuur* van de richtsnoeren voor 2003, waarin de overkoepelende doelstellingen van meer én betere banen en een hogere sociale samenhang terecht een centrale plaats hebben gekregen. De doelstelling van een hogere arbeidsdeelname (70% tegen 2010) is voor de Vlaamse regering en sociale partners immers onlosmakelijk verbonden met een meer evenredige arbeidsdeelname en een hogere kwaliteit en productiviteit van de arbeid. Ook een aantal nieuwe elementen uit de 10 'specifieke' richtsnoeren sluiten nauw aan bij de Vlaamse beleidsvisie en praktijk, zoals de nieuwe Europese 'benchmark' voor een activering van 25% van de langdurig werklozen, de aandacht voor het wegwerken van de kloof in de arbeidsdeelname en werkloosheid van een aantal kansgroepen zoals allochtonen, arbeidsgehandicapten en laaggeschoolden, en de blijvende prioritaire aandacht voor levenslang leren met bijzondere aandacht voor het verhogen van de opleidingsdeelname van laaggeschoolde werknemers.

Met dit nieuwe Vlaams Actieplan Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren 2003 komen de Vlaamse regering en sociale partners tegemoet aan de vraag van de Europese Commissie naar een *overzicht van de sterktes en zwaktes van de Vlaamse arbeidsmarkt* en de hieruit volgende *strategische beleidskeuzes* voor de komende jaren. Dit Vlaams Actieplan 2003 vormt traditiegetrouw eveneens de *basis voor de Vlaamse bijdrage aan het Belgisch Nationaal Actieplan*.

De jaarlijkse *gezamenlijke analyse van de nationale actieplannen* door de Europese Commissie speelt een belangrijke rol in het succes van de beproefde methode van open coördinatie. Het draagvlak voor deze jaarlijkse analyse in de vernieuwde Europese Werkgelegenheidsstrategie zal bij de bevoegde Belgische overheden en sociale partners nog groter worden indien bij deze analyse voor België voldoende rekening gehouden wordt met de sterk uiteenlopende situatie op de arbeidsmarkt in de drie Belgische Gewesten, en met de federale staatsstructuur en bevoegdheidsverdeling in België, waarbij o.m. onderwijs en vorming, arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding tot de exclusieve en wetgevende bevoegdheid behoort van de gemeenschappen en gewesten.

De opmaak van het Vlaams Actieplan 2003

Dit Vlaams Actieplan voor de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren wordt jaarlijks opgemaakt met de gewaardeerde medewerking van de beleidsdomeinen onderwijs, welzijn en economie. Binnen het beleidsdomein werkgelegenheid is de VDAB traditioneel de belangrijkste partner. Ook de Vlaamse sociale partners leverden een bijdrage aan de beleidstekst; de finale tekst werd bovendien besproken in de VESOC-werkgroep. De voorbereiding en coördinatie van het actieplan gebeurde in een Vlaamse interkabinettaire werkgroep met vertegenwoordigers van kabinetten, administraties en VOI's. De eindredactie was in handen van de Administratie Werkgelegenheid.

De beleidstekst werd op 3 oktober 2003 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Deze beleidstekst vormde tevens de basis voor de Vlaamse inbreng aan het Belgische Nationaal Actieplan 2003 dat op 1 oktober 2003 bij de Europese Commissie werd neergelegd.

Inhoud en structuur van de brochure

Deze brochure bestaat uit twee grote delen, aangevuld met enkele bijlagen. Het *eerste deel* omvat het door de Europese Commissie gevraagde overzicht van de Vlaamse maatregelen en programma's in het kader van de Europese richtsnoeren. Dit beleidsoverzicht, dat werd opgemaakt volgens de aanwijzingen van de Europese Commissie, omvat behalve een synthese van de context en de doelstellingen van het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid (deel A) ook een overzicht per richtsnoer (deel B) en een bijdrage over het belang van goed beheer en samenwerking bij de uitvoering van de Europese werkgelegenheidsstrategie (deel C). Zoals gevraagd door de Europese Commissie wordt elke overkoepelende doelstelling en elk specifiek richtsnoer ingeleid met een beknopte sterkte-zwakke-analyse op basis van de relevante beleidsindicatoren voor Vlaanderen in Belgisch en Europees perspectief. Meer informatie over deze indicatoren vindt u in het Vlaams Monitoring Instrument, dat opgenomen is in bijlage 2.

Het *tweede deel* omvat een aanvullende analyse, met aandacht voor de evaluatie van het beleid, het bereik van de verschillende beleidsmaatregelen en de bijdrage van de Vlaamse ESF-programmatie aan de realisatie van de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren. In dit tweede deel wordt dankbaar gebruik gemaakt van de informatie die onder andere de VDAB aanleverde in het kader van de opvolging van de Europese werkgelegenheidsstrategie en die gezien de strikte vormvereisten niet in het eerste deel verwerkt konden worden.

Het geheel wordt aangevuld met *drie bijlagen*: de *VDAB-bijlage* rapporteert over de VDAB-realisaties in het kader van de Europese werkgelegenheidsrichtsnoeren, *het Vlaams monitoringsinstrument* geeft een overzicht van de belangrijkste indicatoren en de *uittreksels uit het Joint Employment Report 2003* omvatten behalve de richtsnoeren voor 2003 ook de voornaamste opmerkingen en aanbevelingen van de Europese Commissie aan het adres van België.

Voor *meer informatie* over de opmaak van dit Vlaams Actieplan en de Vlaamse bijdrage aan het Nationaal Actieplan kan u contact opnemen met de cel Europees beleid en monitoring van de Afdeling Migratie en Arbeidsmarktbeleid van de Vlaamse Administratie Werkgelegenheid (tel. 02/553.37.95 of 02/553.39.45). Voor alle info over het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid kan u terecht op www.vlaanderen.be/werk.